

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W REGIONALNYM OŚRODKU POLITYKI SPOECZNEJ OŚRODKU ADOPCYJNYM W RZESZOWIE

***„Każde dziecko zasługuje na dzieciństwo
wolne od przemocy!”***

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

WPROWADZENIE

Ochrona małoletnich oraz zapewnienie im optymalnych warunków do rozwoju stanowią nadrzędne zasady dla pracowników Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie w wykonywaniu swoich obowiązków. Kluczowymi wartościami, które kierują wszelkimi działaniami pracowników są bezpieczeństwo, szacunek, godność i dobro dziecka.

Zgodnie z treścią ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tzw. Ustawa o ochronie małoletnich) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Ośrodek Adopcyjny w Rzeszowie wprowadza Standardy Ochrony Małoletnich mające na celu wdrożenie działań zapewniających ochronę dzieci przed wszelkimi przejawami i formami przemocy.

Standardy Ochrony Małoletnich w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej Ośrodku Adopcyjnym w Rzeszowie określają zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, procedury interwencji w przypadkach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka, a także działania profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie naruszeniom dobra dziecka. Niniejszy dokument jest gwarantem ochrony praw małoletnich w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej Ośrodku Adopcyjnym w Rzeszowie.

Pracownicy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie znają i stosują zasady zawarte w niniejszym dokumencie. Małoletni i ich opiekunowie zapoznawani są z treścią dokumentu poprzez działania informacyjne i edukacyjne. Standardy Ochrony Małoletnich są jednym z elementów rozwiązania systemowego i stanowią formę zabezpieczenia praw dzieci. Należy je traktować jako narzędzie wzmacniające i ułatwiające skuteczniejszą ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.

Podstawy prawne:

1. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2024 poz. 424 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 poz. 177 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j.: Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
5. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 poz.1606).
6. Regulamin Organizacyjny Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie.

ROZDZIAŁ 1 OBJAŚNIENIE TERMINÓW

1. Ilekroć w Standardach Ochrony Małoletnich w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej Ośrodku Adopcyjnym w Rzeszowie jest mowa o:
  - 1) **dziecku/małoletnim** - należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
  - 2) **Dyrektorze** - należy przez to rozumieć Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie;
  - 3) **Kierowniku** - należy przez to rozumieć kierownika Ośrodka Adopcyjnego

w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Rzeszowie;

- 4) **krzywdzeniu** - należy przez to rozumieć każde działanie lub bezczynność jednostek, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, który deprymuje równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłóca ich optymalny rozwój;
  - 5) **opiekunie** - należy przez to rozumieć osobę dorosłą, która jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, osobę pełniącą wobec dziecka funkcję rodzica zastępczego lub inną osobę sprawującą bezpośrednią opiekę nad dzieckiem lub osobę wskazaną przez sąd do pełnienia bieżącej opieki nad danym małoletnim (np. kandydata na rodzica adopcyjnego w okresie osobistej styczności z dzieckiem);
  - 6) **podejrzeniu krzywdzenia** – należy przez to rozumieć sytuację, w której istnieją uzasadnione obawy lub podejrzenia, że dziecko może być krzywdzone. Może to obejmować wszelkie zachowania lub sygnały wskazujące na możliwość wystąpienia przemocy, które wymagają dalszego zbadania lub interwencji w celu ochrony dziecka;
  - 7) **ROPS OA** - należy przez to rozumieć Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Ośrodek Adopcyjny w Rzeszowie;
  - 8) **pracowniku** - należy przez to rozumieć każdego pracownika ROPS OA, bez względu na formę zatrudnienia w tym praktykanta/wolontariusza/stażystę lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma lub może mieć (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;
  - 9) **przemocy** - należy przez to rozumieć intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. Należy mieć na względzie, że istnieją różne rodzaje przemocy:
    - a) fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej,
    - b) psychiczna - naruszenie godności osobistej,
    - c) seksualna - naruszenie intymności,
    - d) ekonomiczna - naruszenie własności,
    - e) zaniedbanie.
  - 10) **Standardach** - należy przez to rozumieć niniejszy dokument;
  - 11) **koordynatorze** - należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną do monitorowania realizacji Standardów, reagującą na ich naruszenie, koordynującą zgłaszanie przypadków krzywdzenia oraz zmiany w Standardach, a także prowadzącą rejestr zdarzeń zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub krzywdzeniem małoletnich oraz listę proponowanych zmian i inne czynności z tym związane.
2. W tworzeniu Standardów przyjęto następujące założenia:
- 1) ROPS OA, poprzez wprowadzenie zasad bezpiecznej rekrutacji, dba o to, by wśród pracowników nie było osób, które mogłyby zagrazać bezpieczeństwu dziecka;
  - 2) pracownicy, dzięki wdrożonym procedurom postępowania, potrafią odpowiednio zareagować na krzywdzenie lub podejrzenie krzywdzenia;
  - 3) dzięki ustalonym zasadom bezpiecznych relacji pracownicy mają jasność, jakie są ramy profesjonalnej relacji z dzieckiem, a jakie zachowania dorosłych wobec dzieci są niedopuszczalne;
  - 4) dobro dziecka i poszanowanie jego praw jest nadrzędną zasadą funkcjonowania ROPS OA;
  - 5) istotnymi elementami Standardów są działania profilaktyczne i prewencyjne podejmowane w celu ochrony i zabezpieczenia potrzeb dziecka;

- 6) prowadzone postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający ich skuteczną ochronę;
  - 7) działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane, monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji.
3. Uwzględniając powyższe założenia, niniejszy dokument określa zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska.

ROZDZIAŁ 2

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI

I.

W ROPS OA wdrożono Standardy Ochrony Małoletnich. Standardy są ogólnodostępne.

1. Standardy zostały opracowane, według wytycznych zamieszczonych w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w brzmieniu zmienionym ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2024 poz. 560).
2. Pracownicy zostali zapoznani z treścią Standardów.
3. Standardy wprowadzono do stosowania w ROPS OA.
4. Standardy udostępniono na stronie internetowej ROPS OA: www.adoptcja.rzeszow.pl oraz www.rops.rzeszow.pl, a także umieszczono na tablicy informacyjnej w ROPS OA, celem umożliwienia zapoznania się z nimi przez osoby z zewnątrz.
5. Standardy zostały udostępnione w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz skróconej w formie ulotki przeznaczonej dla dzieci zawierającej informacje dla nich istotne (załącznik nr 1).
6. Informacje istotne dla małoletnich, zawarte w Standardach, upowszechniane są w trakcie badań, konsultacji, diagnozy oraz w indywidualnym kontakcie. Forma przekazu powinna być dostosowana do ich rozwoju, stanu zdrowia, niepełnosprawności.

II.

Pracownicy posiadają wiedzę na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz współtworzą i gwarantują bezpieczne i przyjazne środowisko w ROPS OA.

1. Osoba pracująca w ROPS OA:
  - 1) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;
  - 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
  - 3) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
2. Pracownicy są świadomi odpowiedzialności prawnej ciąży na nich za nieprzestrzeganie przepisów prawa związanych z ochroną małoletnich przed krzywdzeniem.
3. Pracownicy systematycznie pogłębiają wiedzę z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

4. Pracownicy wspólnie omawiają zgłaszane i rozpatrywane sytuacje związane z krzywdzeniem lub podejrzeniem krzywdzenia małoletnich oraz podjęte rozwiązania.

III.

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewniająca skuteczną ochronę.

1. Określono procedury postępowania w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W ROPS OA wyznaczono koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich.
4. Pracownicy przetwarzają dane osobowe osób oraz członków ich rodzin wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych aktów prawnych stanowiących podstawę funkcjonowania ośrodków adopcyjnych. Przetwarzanie danych osobowych należy uznać za zgodne z prawem również w przypadkach, gdy jest niezbędne do ochrony interesu, który ma istotne znaczenie dla życia osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej.

IV.

OA oferuje informacje w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

1. W ROPS OA, na tablicy informacyjnej, umieszczone są dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.
2. Na stronie internetowej ROPS OA publikowane są przydatne informacje m. in. na temat: wychowania dzieci bez przemocy, ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, zagrożeń bezpieczeństwa dziecka w Internecie oraz możliwości wzmocnienia kompetencji wychowawczych.
3. W ramach realizacji swoich zadań ROPS OA umożliwia poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami oraz z zakresu wychowania pozytywnymi metodami wychowawczymi, bez kar fizycznych i przemocy psychicznej.

V.

OA monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi Standardami.

Standardy są weryfikowane i aktualizowane przynajmniej raz na dwa lata – zgodnie z zapisami rozdziału 5 Standardów.

VI.

ROPS OA zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

1. ROPS OA oferuje możliwość zapoznania się z własnymi oraz pozyskanymi z zewnątrz materiałami informacyjnymi dotyczącymi praw dziecka, praw człowieka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem (informacje na stronie internetowej ROPS OA, tablicy informacyjnej, ulotkach, broszurach).

2. Małoletni mają dostęp do informacji, do kogo mogą się zgłosić po pomoc i radę w przypadku doświadczania krzywdzenia, poprzez wyeksponowane informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

VII.

W ROPS OA, w ramach Standardów, wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa małych oraz ochrona przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami.

1. Opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami.
2. Opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

VIII.

Działania podejmowane w ramach ochrony małych przed krzywdzeniem są dokumentowane.

1. W ROPS OA prowadzony jest rejestr zdarzeń zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub krzywdzeniem małych. Rejestr prowadzi koordynator. W rejestrze zawarte są wszystkie informacje dotyczące przypadków krzywdzenia bądź podejrzenia krzywdzenia dziecka wraz z informacjami o podjętych w tych sprawach działaniach.
2. Wzór rejestru stanowi załącznik 2.
3. Rejestr stanowi dla ROPS OA podstawę do monitorowania i analizowania sytuacji związanych z krzywdzeniem bądź podejrzeniem krzywdzenia dzieci.

ROZDZIAŁ 3

ZASADY OCHRONY MAŁOLETNIH PRZED KRZYWDZENIEM OBOWIĄZUJĄCE W OŚRODKU ADOPCYJNYM W RZESZOWIE

I.

Zasady zatrudniania pracowników w ROPS OA

1. Dyrektor przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania, uzyskuje informacje dotyczące:
  - 1) pozbawienia władzy rodzicielskiej oraz czy władza rodzicielska nie jest zawieszona ani ograniczona, w formie oświadczenia;
  - 2) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, w formie oświadczenia;
  - 3) figurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
2. Zatrudniani pracownicy są zobowiązani do zapoznania się ze wszystkimi dokumentami regulującymi funkcjonowanie ROPS oraz OA, w szczególności:
  - 1) Statutem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej;
  - 2) Regulaminem Organizacyjnym Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej;
  - 3) Regulaminem Organizacyjnym Ośrodka Adopcyjnego;
  - 4) Regulaminem pracy;

- 5) Regulaminem wynagradzania;
- 6) Kodeksem etyki;
- 7) Polityką Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych;
- 8) Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązującymi w ROPS OA.

II.

Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i pracowników

1. Opiekunowie są odpowiedzialni za bezpieczeństwo oraz czynności higieniczne małoletnich podczas ich pobytu w ROPS OA, natomiast pracownicy zapewniają bezpieczne warunki podczas kontaktu z małoletnim.
2. Pracownicy podejmują działania diagnostyczne/konsultacyjne/wsparciowe przewidziane jako zadania Ośrodka Adopcyjnego podczas bezpośredniego kontaktu z dzieckiem.
3. W przypadku dzieci niezgłoszonych do przysposobienia pracownicy informują przedstawicieli ustawowych małoletniego o celu i przebiegu spotkania z dzieckiem, a także udzielają informacji zwrotnych po jego zakończeniu.
4. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i pracowników obowiązują wszystkich pracowników ROPS OA.

III.

Zasady przeprowadzania badania/kontakt z dzieckiem

1. Pracownicy zapewniają odpowiednie warunki zewnętrzne badania/kontakt, które są dostosowane do możliwości i rozwoju psychofizycznego dziecka.
2. Pracownicy dbają o komfort oraz poczucie swobody małoletniego podczas pobytu w ROPS OA np. małoletni ma możliwość powrotu do opiekunów, jeśli tego potrzebuje, jest informowany o możliwości powiedzenia, jeśli źle się czuje, potrzebuje pomocy, chce skorzystać z toalety, jest zmęczony, głodny czy spragniony.
3. Pracownicy informują dziecko o możliwości zadawania pytań, wyjaśniają niezrozumiałe komunikaty.
4. Pracownicy zapewniają dziecku możliwość zrobienia przerwy w badaniu/ spotkaniu, jeśli ono tego potrzebuje.
5. Na wstępie spotkania pracownicy informują dziecko o celu oraz przebiegu badania/ spotkania dostosowując komunikat do wieku małoletniego.
6. Pracownicy informują dziecko, że ma możliwość nieodpowiadania na pytania, na które nie chce lub czuje się wobec nich niekomfortowo.
7. W komunikacji z małoletnim pracownicy zachowują spokój, cierpliwość i szacunek. Okazują także zrozumienie dla jego trudności oraz problemów.
8. Pracownicy stosują prosty język wypowiedzi, dostosowany do wieku, a także poziomu rozwoju psychofizycznego dziecka.
9. Pracownicy dają prawo do odczuwania oraz mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz do bycia wysłuchanym.
10. Komunikacja prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
11. Pracownicy nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą, a także nie obrażają dziecka.
12. Pracownicy unikają wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykanckich. Nie wytykają błędów w sposób, który mógłby zranić małoletniego.
13. Pracownicy słuchają uważnie, udzielają odpowiedzi adekwatnych do wieku dziecka i danej

sytuacji. W relacji z małoletnim stosują zasady pozytywnej komunikacji: aktywne słuchanie oraz komunikaty „Ja”.

14. Pracownicy mówią wyraźnie, bez szeptu i krzyku, starają się utrzymać spokojny ton głosu. Utrzymują kontakt wzrokowy. W czasie rozmowy znajdują się blisko drugiej osoby, ale nie naruszają jej przestrzeni osobistej.
15. Pracownicy nie podnoszą głosu w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych osób.

IV.

Zasada zakazu stosowania przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym.

1. Kontakty pracowników z małoletnim nie łamią obowiązującego prawa. Wszyscy małoletni są sprawiedliwie traktowani. Pracownicy nie dzielą ich i nie dyskryminują (m.in. ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę czy umiejętności).
1. Pracownicy nie wykorzystują wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (np. zastraszanie, przymuszanie, groźby).
2. Pracownicy nie stosują naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązują w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym:
  - 1) komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym;
  - 2) dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci;
  - 3) wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów.
3. Pracownicy nie naruszają nietykalności osobistej małoletnich. Nie zachowują się wobec nich w sposób niestosowny, np. nie dotykają, nie głaszczą, nie poklepują w sposób poufaty, dwuznaczny.
4. Pracownicy zachowują szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i przemocy, w tym seksualnej, bądź zaniedbania. Jeżeli małoletni dążyłby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, pracownicy reagują z uważnością na emocje dziecka, jednak stanowczo, a także pomagają małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
5. Pracownicy równoważą potrzebę nadzoru z prawem małoletniego do prywatności, np. nie należy otaczać małoletnich osobistą opieką, której oni nie potrzebują.
6. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego zapewniana jest obecność innej osoby dorosłej.

V.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi.

1. Dzieci, w trakcie spotkań w ROPS OA nie mogą korzystać z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
2. Małoletni nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej ROPS OA.
3. Za aktywność dzieci w sieci Internet, realizowaną za pośrednictwem prywatnych urządzeń i sieci, odpowiadają ich opiekunowie.
4. Małoletni przynoszą do ROPS OA telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny

za zgodą i na odpowiedzialność opiekunów. ROPS OA nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez małoletnich.

VI.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego.

1. Pracownicy ROPS OA, realizując zadania związane z prowadzeniem procedur przysposobienia, przetwarzają wizerunek dziecka zgłoszonego do przysposobienia zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Pracownicy nie publikują wizerunku dziecka na prywatnych mediach społecznościowych lub w innej formie.

VII.

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich.

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich zawarte są w Polityce Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Rzeszowie.

ROZDZIAŁ 4

ZASADY I PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRZYWDZENIA LUB PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

1. W sytuacji, kiedy pracownik pozyskał informację o podejrzeniu krzywdzenia dziecka zgłasza ten fakt Kierownikowi ROPS OA i koordynatorowi:
  - 1) Informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia pracownik ten zawiera w notatkach służbowych.
  - 2) Kierownik zwołuje Zespół Pracowników ROPS OA.
  - 3) Na posiedzeniu Zespołu zostaje omówiona ww. sytuacja. Jeżeli wymaga ona zgłoszenia, jest ono przygotowywane przez koordynatora i pracownika, który pozyskał informację o podejrzeniu krzywdzenia, we współpracy z kierownikiem ROPS OA. Zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do właściwego organu (Prokuratura, Policja, Sąd Rejonowy), a także podania informacji do wiadomości właściwej instytucji - (jeśli sprawa tego wymaga – np. kiedy dziecko jest objęte pieczą zastępczą) dokonuje kierownik.
  - 4) Informacje dotyczące sprawy zawiera się w protokołach Zespołów.
  - 5) Dokumentacja sporządzona w sprawie, w tym protokół, dołączana jest do rejestru, informacja o sprawie jest zamieszczona także w aktach sprawy, jeżeli jest ona prowadzona w ROPS OA.
  - 6) Kierownik powiadamia o podjętych działaniach Dyrektora ROPS.
2. W sytuacji, kiedy pracownik jest świadkiem krzywdzenia dziecka, podejmuje on niezwłocznie działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa dziecku (przerwania przemocy). Następnie informuje o sytuacji kierownika, wspólnie podejmują decyzję o reakcji na zdarzenie (np. o poinformowaniu odpowiednich służb mających uprawnienia do zabezpieczenia tego małoletniego). Ewentualnego zgłoszenia dokonuje pracownik, który jest świadkiem zdarzenia.
  - 1) Informacje dotyczące sytuacji pracownik zawiera w notatkach służbowych.
  - 2) Kierownik zwołuje Zespół Pracowników ROPS OA.

- 3) Na posiedzeniu zespołu zostaje omówiona zauważona przez pracownika sytuacja. Jeżeli wymaga ona zgłoszenia, jest ono przygotowywane przez koordynatora i pracownika, który był świadkiem krzywdzenia, we współpracy z kierownikiem. Zgłoszenia krzywdzenia, do właściwego organu (Prokuratura/Policja/Sąd Rejonowy), a także podania informacji do wiadomości właściwej instytucji - (jeśli sprawa tego wymaga – np. kiedy dziecko jest objęte pieczęcią zastępczą) dokonuje kierownik.
  - 4) Informacje dotyczące sprawy zawiera się w protokołach Zespołów.
  - 5) Dokumentacja sporządzona w sprawie, w tym protokół, dołączana jest do rejestru, informacja o sprawie jest zamieszczona także w aktach sprawy, jeżeli jest ona prowadzona w ROPS OA.
  - 6) Kierownik powiadamia o podjętych działaniach Dyrektora ROPS.
3. W przypadku informacji pochodzącej z zewnątrz (np. anonimowej) podjęta interwencja zależna będzie od możliwości identyfikacji zgłaszanego problemu. Może być konieczne pogłębienie pozyskanej informacji. Jeżeli nie będzie możliwości ustalenia jakiegoś małoletniego sprawa dotyczy np. dlatego, że nie pozostaje on w gestii ROPS OA, należy zwrócić się do instytucji, które zostały wskazane w danej informacji. Jeśli nie ma możliwości wskazania odpowiedniej instytucji – może nie być możliwości podjęcia dalszych działań. Jednocześnie każda tego typu sprawa powinna zostać omówiona na zespole ROPS OA oraz konsultowana z prawnikiem ROPS.
  4. Pracownik, który powziął informację o krzywdzeniu bądź podejrzeniu krzywdzenia, jest odpowiedzialny za aktywne uczestnictwo w procesie podejmowania dalszych działań oraz właściwą dystrybucję sporządzonej w sprawie dokumentacji.
  5. W przypadku kiedy informację o krzywdzeniu bądź podejrzeniu krzywdzenia powziął pracownik inny niż pracownik merytoryczny ROPS OA, pozostaje on aktywny w procesie zgłaszania zaistniałej sytuacji, natomiast pieczęć nad prawidłowym obiegiem dokumentacji przekazuje pracownikowi merytorycznemu prowadzącemu daną sprawę.
  6. Schemat kroków postępowania w sytuacjach opisanych w punktach 1 i 2 powyższego rozdziału zawierają załączniki nr 3 i nr 4.

ROZDZIAŁ 5

ORGANIZACJA WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH W ROPS OA

I.

Wdrożenie Standardów.

Standardy zostają wprowadzone zarządzeniem Dyrektora ROPS w Rzeszowie. Wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia.

II.

Aktualizacja Standardów.

1. Procedura weryfikowania i aktualizowania standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata, w oparciu o analizę rejestru zdarzeń zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub krzywdzeniem małoletnich, a także ze zmianami prawa wymagającego wdrożenia zmian lub zgłaszanych potrzeb w okresie obowiązywania Standardów.
2. Zbieranie propozycji zmian w Standardach oraz ich opracowywanie pod kątem możliwej

aktualizacji należy do zadań koordynatora.

3. Kierownik może powołać zespół do pomocy koordynatorowi w celu lepszej realizacji Standardów, a także w celu przygotowania aktualizacji zapisów Standardów.
4. Kierownik wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i informuje o nich pracowników ROPS OA ich.
5. Zmiany dotyczące obowiązujących w ROPS OA Standardów zostają każdorazowo wprowadzone zarządzeniem Dyrektora ROPS.

Ośrodek Adopcyjny w Rzeszowie

Pracownicy Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie to osoby, które chcą, żebyś czuł/a się przy nich **bezpiecznie**.

Porozmawiamy z Tobą i wytłumaczymy, w jakim celu się spotykamy.

W trakcie spotkania możesz zadawać pytania, lub powiedzieć, że czegoś nie rozumiesz lub nie chcesz o czymś rozmawiać. W każdym momencie możemy także zrobić przerwę - kiedy poczujesz się zmęczony/a, będziesz musiał/a skorzystać z toalety, lub po prostu potrzebujesz chwili odpoczynku.

Akceptujemy Cię takim/taką, jakim/jaką jesteś. Nie ma dla nas znaczenia, jak wyglądasz, jakiego jesteś pochodzenia, płci, w jakim jesteś wieku - zawsze będziemy rozmawiać z Tobą z taką samą **uwagą i zrozumieniem**.

Jeśli potrzebujesz, żeby naszej rozmowie towarzyszył Twój opiekun, bądź będziesz się czuł/a bezpieczniej, jeśli będziemy rozmawiać przy np. otwartych drzwiach - powiedz nam o tym.

W kontakcie z Tobą zachowujemy **spokój, cierpliwość i szacunek**. Możesz nam opowiedzieć o swoich emocjach, wyrazić własne zdanie. Chcemy, byś czuł/a się wysłuchany/a. Jeśli źle się czujesz lub coś złego wydarzyło się w Twoim życiu - możesz nam o tym opowiedzieć.

Nikt nie ma prawa Cię zawstydząć, obrażać, lekceważyć. Nikt nie może na Ciebie krzywić ani naruszać Twojej przestrzeni osobistej, chyba, że wynika to z sytuacji, w której zagrożone jest bezpieczeństwo Twoje lub innych.

Podczas spotkań z nami nie możesz korzystać z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, nie masz również dostępu do naszej sieci. Jeśli korzystasz z prywatnych urządzeń - odpowiadają za to Twój opiekunowie.

Ważne telefony

800 12 12 12

Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka

116 111

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

116 123

“Niebieska Linia“

Jeśli czujesz się zagrożony/a, potrzebujesz pomocy - nie wahaj się zadzwonić pod te numery!

REJESTR ZDARZEŃ ZGŁASZANYCH I ROZPATRYWANYCH W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIEM MALOLETNICH W REGIONALNYM OŚRODKU POLITYKI SPOŁECZNEJ OŚRODKU ADOPCYJNYM W RZESZOWIE							
LP.	Imię i nazwisko dziecka	Znak sprawy	Data zdarzenia	Osoba informująca o zdarzeniu	Powiadomione instytucje	Data zgłoszenia	Uwagi

**KROKI POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KIEDY PRACOWNIK ROPS OA
POZYSKAŁ INFORMACJĘ O PODEJRZENIU KRZYWDZENIA DZIECKA**

Zgłoszenie sprawy kierownikowi i koordynatorowi oraz sporządzenie notatki służbowej przez pracownika, który pozyskał informację.

Kierownik zwołuje Zespół Pracowników ROPS OA celem omówienia zgłoszonej sytuacji.

Omówienie sytuacji przez Zespół Pracowników ROPS OA. Jeżeli wymaga ona zgłoszenia do właściwego organu (Prokuratura, Policja, Sąd Rejonowy), dokonuje go kierownik, który przekazuje także tę informację do właściwej instytucji (np. kiedy dziecko objęte jest pieczęcią zastępczą).

Koordynator i pracownik, który pozyskał informację o podejrzeniu krzywdzenia przygotowują we współpracy z kierownikiem stosowne pismo.

Protokół z posiedzenia Zespołu pracowników ROPS OA wraz ze zgromadzoną dokumentacją w sprawie dołączany jest do rejestru zdarzeń zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z krzywdzeniem małoletnich w ROPS OA. W sytuacji kiedy sprawa jest prowadzona w ROPS OA pracownik, który pozyskał informację zamieszcza ją w aktach sprawy.

Kierownik powiadamia o podjętych działaniach Dyrektora ROPS w Rzeszowie.

**KROKI POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KIEDY PRACOWNIK ROPS OA
JEST ŚWIADKIEM KRZYWDZENIA DZIECKA.**

Każdy pracownik ROPS OA w sytuacji kiedy jest świadkiem krzywdzenia dziecka niezwłocznie podejmuje działanie zapewniające bezpieczeństwo dziecku - tj. przerwanie przemocy.

Pracownik informuje o sytuacji kierownika, wspólnie podejmują decyzję o reakcji na zdarzenie (np. o poinformowaniu odpowiednich służb mających uprawnienia do zabezpieczenia tego małoletniego). Ewentualnego zgłoszenia dokonuje pracownik, który jest świadkiem zdarzenia.

Pracownika, który był świadkiem krzywdzenia małoletniego sporządza notatkę służbową dotyczącą zaistniałej sytuacji.

Kierownik zwołuje Zespół Pracowników celem omówienia sytuacji.

Omówienie sytuacji przez Zespół Pracowników ROPS OA. Jeżeli wymaga ona zgłoszenia do właściwego organu (Prokuratura, Policja, Sąd Rejonowy), dokonuje go kierownik, który przekazuje także tę informację do właściwej instytucji (np. kiedy dziecko objęte jest pieczęcią zastępczą).

Koordinator i pracownik, który był świadkiem krzywdzenia przygotowują we współpracy z kierownikiem stosowne pismo.

Protokół z posiedzenia Zespołu pracowników ROPS OA wraz ze zgromadzoną dokumentacją w sprawie dołączany jest do rejestru zdarzeń zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z krzywdzeniem małoletnich w ROPS OA. W sytuacji kiedy sprawa jest prowadzona w ROPS OA pracownik, który był świadkiem krzywdzenia zamieszcza informację w aktach sprawy.

Kierownik powiadamia o podjętych działaniach Dyrektora ROPS w Rzeszowie.